

PÄRNU
ÜHISGÜMNAASIUMI
ÕPPEKAVA

ÜLDOSA

SISUKORD

1. KOOLI ÕPPEKAVA ALUSEKS OLEVAD VÄÄRTUSED JA KOOLI ERIPÄRA NING KOOLI ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID	4
1.1 GÜMNAASIUMIHARIDUSE ALUSVÄÄRTUSED.....	4
1.2. PÄRNU ÜHISGÜMNAASIUMI PÕHIVÄÄRTUSED	4
1.3. PÄRNU ÜHISGÜMNAASIUMI ERIPÄRA: TUNNUSLAUSE, MISSIOON, VISIOON4	
1.4. ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID PÄRNU ÜHISGÜMNAASIUMIS	5
2. PÄRNU ÜHISGÜMNAASIUMI ÕPPEKORRALDUS	6
2.1. ÕPPE JA KASVATUSE KORRALDUS NING AJAKASUTUS GÜMNAASIUMIS, LÄHTUDES RIIKLIKUS ÕPPEKAVAS ESITATUD NÕUETEST	6
2.2 TUNNIJAOTUSPLAANI KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED	7
2.3. TUNNIJAOTUSPLAAN PÄRNU ÜHISGÜMNAASIUMIS.....	8
2.3.1 Kõigile kohustuslikud kursused, kes alustasid õpinguid 2019/2020. õa-l ning lõpetavad kooli 2021/2022. õa-l.....	8
2.3.2 Kõigile kohustuslikud kursused alates 2021/2022. õa-st.....	9
2.4. VALIKKURSUSTE VALIMISE PÕHIMÕTTED.....	9
2.5. ÜLEMINEKU TINGIMUSED KITSALT MATEMAATIKALT LAIALE MATEMAATIKALE JA LAIA MATEMAATIKA JÄRGI ÕPPINUD ÕPILASTEL KITSALE MATEMAATIKALE.....	11
2.6. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPE KORRALDUS.....	11
2.7. ÕPPEAINETE VAHELISE LÕIMINGU PÕHIMÕTTED	12
2.8. ÕPILASUURIMUSE VÕI PRAKTILISE TÖÖ KORRALDUS	13
2.9. ERI ÕPPEKEELTE KASUTAMINE	13
3. ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMISEKS JA ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED	14
3.1. RIIKLIKES ÕPPEKAVADES MÄÄRATLETUD ÜLD- JA VALDKONNAPÄDEVUSTE KUJUNDAMINE.....	14
3.2. RÕHUASETUSED KOOLITÖÖTAJATE TEGEVUSTES, MIS ON SUUNATUD ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMISELE JA ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISELE	
14	
4. HINDAMISE JA GÜMNAASIUMI LÕPETAMISE KORRALDUS	16
4.1. ÕPILASE HINDAMINE	16
4.2. TEADMISTE JA OSKUSTE HINDAMINE KUI KOKKUVÕTVATE HINNETE ALUS16	
4.3. KOKKUVÕTTEV HINDAMINE	16
4.4. HINDAMISE KORRALDUS ÕPILASUURIMUSE HINDAMISEL	16
4.5. KASUTATAV HINDESÜSTEEM JA HINNETE VIIIE PALLI TEISENDAMISE PÕHIMÕTTED.....	17
4.6. TULEMUSE HINDAMINE HINDEGA „NÕRK“, KUI HINDAMISEL TUVASTATAKSE KÕRVALISE ABI KASUTAMINE VÕI MAHAKIRJUTAMINE.....	18
4.7. JÄRELEVASTAMISTE JA JÄRELTÖÖDE SOORITAMISE KORD.....	18
4.8. HINNETE JA HINNANGUTE VAIDLUSTAMISE KORD.....	18
4.9. GÜMNAASIUMI LÕPETAMISE KORRALDUS	18
5. PUUDUMISTE PÕHJENDAMISE JA ARVESTAMISE KORD NING MEETMED PUUDUMISTE VÄHENDAMISEKS.....	18
6. ÕPILASTE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE NING KARJÄÄRIÕPPE, SH KARJÄÄRIINFO JA -NÕUSTAMISE KORRALDAMINE.....	19
6.1. ÕPILASTE TEAVITAMINE JA NÕUSTAMINE.....	19
6.2. KARJÄÄRITEENUSTE KORRALDUS PÄRNU ÜHISGÜMNAASIUMIS	19
7. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED	20

8. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD.....	20
8.1. KOOLI ÕPPEKAVA MUUTMISE ALGATAMINE	20
8.2. KOOLI ÕPPEKAVA MUUDATUSTE ETTEVALMISTAMINE	21
8.3 KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE VÕI TÄIENDAMISE EELNÕU ESITAMINE ENNE SELLE KEHTESTAMIST ARVAMUSE SAAMISEKS HOOLEKOGULE, ÕPPENÕUKOGULE, ÕPILASESINDUSELE.....	21
8.4. KOOLI ÕPPEKAVA KEHTESTAMINE	21
8.5. KOOLI ÕPPEKAVA MUUDATUSTE AVALIKUSTAMINE.....	21
8.6. RAKENDUSSÄTTED.....	21

1. KOOLI ÕPPEKAVA ALUSEKS OLEVAD VÄÄRTUSED JA KOOLI ERIPÄRA NING KOOLI ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID

1.1 GÜMNAASIUMIHARIDUSE ALUSVÄÄRTUSED

(1) Gümnaasiumihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut ning tema individuaalsetest eripäradest ja isiklikest huvidest tulenevate haridusvajaduste rahuldamist. Gümnaasium loob igale õpilasele võimalused tema võimete maksimaalseks arenguks õpilase eelistusi arvestades, loovaks eneseteostuseks, teaduspõhise maailmapildi kinnistumiseks ning emotsionaalse, sotsiaalse ja kõlbelise küpsuse saavutamiseks.

(2) Gümnaasium jätkab põhikoolis toimunud väärtuskasvatust, kujundades eelkõige väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks. Tähtsustatakse väärtusi, mis aitavad kaasa ühiskonna inimvara ning riigi majanduse arengule.

(3) Riiklikus õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduses”, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldnimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

(4) Gümnaasiumiharidus on uue põlvkonna sotsialiseerimisel jätkuks põhiharidusele, mis rajaneb eesti kultuuri traditsioonidel, Euroopa ühisväärtustel ning maailma kultuuri ja teaduse saavutustel. Gümnaasiumihariduse omandanud vaimselt, sotsiaalselt, emotsionaalselt, kõlbeliselt ja füüsiliselt küpsed inimesed tagavad Eesti ühiskonna sotsiaalse, kultuurilise, majandusliku ja ökoloogilise arengu jätkusuutlikkuse.

1.2. PÄRNU ÜHISGÜMNAASIUMI PÕHIVÄÄRTUSED

J – julgus. Me julgeme avaldada oma arvamust ja oleme vastutustundlikud.

A – avatus. Me oleme uudishimulikud, elurõõmsad ja koostööaltid

H – hoolivus. Me märkame, mõistame ja tunnustame üksteist.

1.3. PÄRNU ÜHISGÜMNAASIUMI ERIPÄRA: TUNNUSLAUSE, MISSIOON, VISIOON

Visioon

Oleme omanäoline, paindlike õpivõimalustega uuendusmeelne kool.

Tunnuslause

PÜ: põline ja ühtehoidev

Missioon

Pärnu Ühisgümnaasiumi lõpetaja on ettevõtlik, uudishimulik, koostöövalmis ja vastutustundlik maailmakodanik.

Gümnaasiumi eripära ja tugevused:

- 1) väärikas ajalugu ja pikaajaline traditsiooniga sündmused;
- 2) hinnatud ja tunnustatud õpetajad, kes osalevad gümnaasiumi arendustegevuses ning siseriiklikes ja rahvusvahelistes võrgustikes ning koostööprojektides;
- 3) algatusvõimelised, ettevõtlikud ja õpihüvilised õpilased;
- 4) õpilastekeskne, mitmekesised võimalused enesearenguks, nt tegelemine teadus- ja uurimistöoga, osalemine huvitegevuses ning valikkursuste süsteem;
- 5) õpilaste individuaalne toetamine (nt õppenõustaja, psühholoog, õpiabikomisjonid);
- 6) õpilaste head tulemused võistlustel, olümpiaadidel ja rahvusvahelistes projektides;
- 7) õpilasesinduse ja vilistlaskogu aktiivne osalus koolielus;
- 8) pikaajaline ja tihe koostöö teiste õppeasutuste ja organisatsioonidega nii Eestis kui ka Euroopas, sh rahvusvahelised projektid;
- 9) mitmekesised valikkursused;
- 10) hea sisekliima, hubane ja toetav õhkkond klassis ja koolis ning tugev oma kooli tunne;
- 11) õpikeskkond, mis toetab õpilaste ja töötajate arengut.

1.4. ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID PÄRNU ÜHISGÜMNAASIUMIS

- (1) Gümnaasiumil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Gümnaasiumi ülesanne on noore ettevalmistamine toimimiseks loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmärgi teadvustava ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja edendajana, tööturul eri ametites ja rollides ning oma ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.
- (2) Gümnaasiumis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus, et õpilased leiaksid endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda edasine haridustee.
- (3) Gümnaasiumi ülesanne on luua tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis või gümnaasiumijärgses kutseõppes.
- (4) Nende ülesannete täitmiseks ja eesmärkide saavutamiseks keskendutakse
  - 1) õpilaste iseseisvumisele, oma maailmapildi kujunemisele ja valmisolekule elus toime tulla;
  - 2) adekvaatse enesehinnangu kujunemisele;
  - 3) iseseisva õppimise ja koostööoskuste arendamisele;
  - 4) edasise haridustee võimaluste tutvustamisele ja hindamisele;
  - 5) kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse väljakujunemisele.
- (5) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatustsükli, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.
- (6) Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse gümnaasiumi õpetuses ja kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.
- (7) Gümnaasiumi lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas kvalifikatsiooniraamistiku 4. tasemel kirjeldatud üldnõuetega: õpilasel, kes lõpetab gümnaasiumi, on ainevaldkonna- ja õppesuunaalased laiaulatuslikud faktilised ja teoreetilised teadmised, õppesuunaalased kognitiivsed ja praktilised oskused konkreetsetele probleemidele lahendamiseks ning suutlikkus juhtida ise oma õppimist vastavalt juhtnõuetele olukordades, mida saab tavaliselt

ette näha, kuid mis võivad muutuda, juhendada kaaslaste tavatööd, võtta mõningane vastutus õppimise hindamise ja edendamise eest.

- (8) Õppe- ja kasvatuse aineüleseks eesmärgiks on „Gümnaasiumi riiklikus õppekavas“ § 4 lõikes 3 esitatud kaheksa üldpädevuse, „Gümnaasiumi riiklikus õppekavas“ § 5 kooliastmeti kirjeldatud pädevuste ning „Gümnaasiumi riikliku õppekava“ ainekavades esitatud valdkonnapädevuste kujunemine, arvestades Euroopa Parlamendi ja Euroopa Nõukogu 18. detsembri 2006. a dokumendis, „Võtmepädevuste kohta elukestvas õppes“, sätestatud.

2. PÄRNU ÜHISGÜMNAASIUMI ÕPPEKORRALDUS

2.1. ÕPPE JA KASVATUSE KORRALDUS NING AJAKASUTUS GÜMNAASIUMIS, LÄHTUDES RIIKLIKUS ÕPPEKAVAS ESITATUD NÕUETEST

- (1) Koolis ja väljaspool kooli toimuva õppe ja kasvatuse korraldamisel lähtub kool riiklikus õppekavas ja teistes õigusaktides õppekeskkonnale sätestatud nõuetest.
- (2) Gümnaasiumis on õppekava läbimiseks arvestatud kolm aastat.
- (3) Gümnaasiumis õppetegevust kavandades lähtuvad õpetajad üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning „Gümnaasiumi riiklikus õppekavas“ § 2 sõnastatud alusväärtustest. Õppetegevust kavandades toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega.
- (4) Õppimist käsitatakse õpilase aktiivse ja sihipärase tegevusena, mis on suunatud tajutava informatsiooni mõtestamisele ja tõlgendamisele vastastikusel toimes teiste õpilaste, õpetajate, vanemate ja üldisema elukeskkonnaga, toetudes juba olemasolevatele teadmisstruktuuridele. Õppimises on kesksel kohal õpilaste aktiivne teadmiste konstrueerimise protsess. Koolis on loodud õpikeskkond, mis soodustab iseseisvat õppimist, sealhulgas vajalike õppimisoskuste kujunemist. Õppe- ja kasvatustegevuses lastakse õpilastel seada oma sihid, võimaldatakse õppida töötama nii iseseisvalt kui ka kollektiivselt ning antakse õpilastele võimalus leida erinevaid töömeetodeid katsetades neile sobivaim õpistiil.
- (5) Gümnaasiumis korraldatakse õpet ka väljaspool kooli ruume (kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas.
- (6) Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv õpe, näiteks loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe ja õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õpikeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka pedagoog. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita.
- (7) Õpilase õppekoormus gümnaasiumi jooksul on riikliku õppekava kohaselt 96 kursust (1 kursus on 35 õppetundi). Pärnu Ühisgümnaasiumis oleneb õpilase õppekoormus valikkursuste arvust. 2019/2020. õa sisseastunule on vähemalt 100 kursust ning 2021/2022 alustanutele on 98 kursust (vt 2.2 tunnijaotusplaani koostamise põhimõtted).
- (8) Õpilase õppekoormusesse kuuluvad kõik „Gümnaasiumi riiklikus õppekavas“ §-s 9 loetletud kohustuslikud kursused.
- (9) Kool võimaldab õpilastele valikkursusi valdkonniti vähemalt mahus, mis on sätestatud „Gümnaasiumi riiklikus õppekavas“ § 11 lõikes 4.

- (10) „Gümnaasiumi riiklikus õppekavas“ § 11 lõikes 4 kirjeldatud ainevaldkondlikes mahtudes on nii riiklikus õppekavas kirjeldatud valikkursused kui ka kooli õppekavast tulenevad valikkursused.
- (11) Kool võimaldab lisaks „Gümnaasiumi riiklikus õppekavas“ § 11 lõikes 4 nimetatud valikkursustele vähemalt 33 kursuse mahus valikkursusi. Alates 2019/2020. õa-st avatakse kursus vähemalt 20 soovija olemasolul.
- (12) Alates 2019/2020. õa-st rakendatakse koolis valikkursuste süsteemi. Valikkursuste valimise põhimõtted ja loetelu asub peatükis 2.4.
- (13) Vajaduse korral pakub kool valikkursusi koostöös teiste koolide ja organisatsioonidega, sealhulgas kasutades Eesti ja rahvusvahelisi võrgustikke ning infotehnoloogilisi lahendusi.
- (14) G1. klassi õpilased sooritavad juunikuu alguses üleminekuksami, mille eesmärk on võimaldada õpilasel oma huve ja võimeid määratleda ning arendada, samuti eksamikogemusi omandada.
- (15) Õpilased sooritavad eksami vabalt valitud aines. Õpilased, kelle kursusehinded on „head“ ja „väga head“, on üleminekuksamist vabastatud. Eksamit saab sooritada riikliku õppekava ainetes.
- (16) G1. eksamist on vabastatud aineolümpiaadidel edukalt esinenud õpilased (1.–3. koht piirkonna- või linnavoordes, 1–10. koht üleriigiliselt, osavõtt rahvusvahelistest olümpiaadidest).
- (17) Kooli lõpetamiseks peab õpilane kaitsma aastatöö, sooritama kolm riigieksamit ning ühe koolieksami vabalt valitud aines.
- (18) Teatud kursustel toimub õpe ka e-õppe vormis.

2.2 TUNNIJAOTUSPLAANI KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED

- (1) Gümnaasiumis on alates 2021/2022. õa-st 88 kohustuslikku kursust, millele lisaks on kool teinud kohustuslikuks 10 valikkursust.
- (2) Riikliku õppekava järgi peab õpilane gümnaasiumi lõpetamiseks läbima 96 kursust. Olenevalt valikkursuste arvust läbib Pärnu Ühisgümnaasiumi õpilane kolme aasta jooksul vähemalt 98 kursust (vt tunnijaotusplaane).

2.3. TUNNIJAOTUSPLAAN PÄRNU ÜHISGÜMNAASIUMIS

2.3.1 Kõigile kohustuslikud kursused, kes alustasid õpinguid 2019/2020. õa-l ning lõpetavad kooli 2021/2022. õa-l

Lühendid:

GRÕK – gümnaasiumi riiklik õppekava

KÕK – kooli õppekava

	GRÕK	KÕK	G1	G2	G3
eesti keel	6	8	2	3	3
kirjandus	5	6	2	2	2
B2 võõrkeel	5	14	5	5	4
B1 võõrkeel	5	8	3	3	2
matemaatika	14	15	5	5	5
bioloogia	4	4		2	2
loodusgeograafia	2	2	1	1	
keemia	3	3	2	1	
füüsika	5	5	2	2	1
ajalugu	6	6	2	2	2
filosoofia		2		1	1
ühiskonnaõpetus	2	2			2
inimeseõpetus	1	1		1	
inimgeograafia	1	1	1		
muusika	3	3	1	1	1
kunst	2	2	1	1	
uurimistöö alused	1	1	1		
kehaline kasvatus	5	5	2	2	1
		88	4	4	4
Õpilane saab valida 12 valikkursust		12			
KOKKU		100	34	36	30

2.3.2 Kõigile kohustuslikud kursused alates 2021/2022. õa-st

Alates 2021/2022. õa	GRÕK	KÕK	G1	G2	G3
eesti keel	6	8	2	3	3
kirjandus	5	6	2	2	2
B2 võõrkeel	5	12	5	4	3
B1 võõrkeel	5	8	3	3	2
matemaatika	14	16	5	5	6
bioloogia	4	4		2	2
loodusgeograafia	2	2	1	1	
keemia	3	3	2	1	
füüsika	5	5	2	2	1
ajalugu	6	6	2	2	2
filosoofia		2		1	1
ühiskonnaõpetus	2	2			2
inimeseõpetus	1	1	1		
inimgeograafia	1	1	1		
muusika	3	3	1	1	1
kunst	2	2	1	1	
uurimistöö alused	1	2	1	1	
kehaline kasvatus	5	5	2	2	1
	70	88	4	3	3
Õpilane saab valida 10 valikkursust		10			
KOKKU		98	35	34	29

2.4. VALIKKURSUSTE VALIMISE PÕHIMÕTTED

(1) Alates 2020/2021. õa-st saab õpilane teha valiku alljärgnevast valikkursuste loetelust.

G1	4 KURSUST
MAJANDUSÕPE: majandusteaduse alused; ettevõtluse alused	2
ARHITEKTUUR: kujutav geomeetria; arhitektuur kui elukeskkond	2
RIIGIKAITSE	2
HISPAANIA KEEL	2
PRANTSUSE KEEL	2
PROJEKTITÖÖ. RAHVUSVAHELISED SUHTED	2
Laboratoorsed tööd koolibioloogias	1
Rakendusbioloogia	1

Draamakursus	1
Sissejuhatus infotehnoloogiasse	1
Kitarriõpe	1
Fotograafia ja fototöötlus	1
Kehalise kasvatus lisakursus	1
<i>e-kursus:</i>	
Sissejuhatus sotsioloogiasse (veebikursus)	1
Tartu Ülikooli TEADUSKOOLI KURSUS (veebikursus)	2
G2	3 KURSUST
MAJANDUSÕPE: õpilasfirma; ärimudel	2
ARHITEKTUUR: joonistamine ja joonestamine arvutiga; kunstipraktikum	2
HISPAANIA KEEL	2
PRANTSUSE KEEL	2
PROJEKTITÖÖ. RAHVUSVAHELISED SUHTED	2
ÖKOLOOGIA	2
Praktiline keemia	1
Orgaanilised ained meie ümber	1
Inimene ja religioon	1
Digimuusika	1
Pärnu ajalugu	1
Kehalise kasvatus lisakursus	1
Film	1
Koolileht	1
<i>e-kursus:</i>	
Veebidisain (75% veebikursus)	1
Tartu Kunstikooli valikkursus (veebikursus)	1
Tartu Ülikooli TEADUSKOOLI KURSUS (veebikursus)	2
G3	3 KURSUST
MAJANDUSÕPE: projektijuhtimine, majandusarvestuse alused; äriõigus ja lepingud	2
ARHITEKTUUR: joonistamine; 3D modelleerimine	2
HISPAANIA KEEL	2
PRANTSUSE KEEL	2

PROJEKTITÖÖ. RAHVUSVAHELISED SUHTED	2
Keemia lisakursus	1
Füüsika lisakursus	1
<i>e-kursus:</i>	
Informaatika: kasutajakeskne disain ja prototüüpimine (75% veebikursus)	1
Kosmoloogia (veebikursus)	1
Geoinformaatika (veebikursus)	1
Spordieetika (veebikursus)	1
Tartu Kunstikooli valikkursus (veebikursus)	1
Tartu Ülikooli TEADUSKOOLI KURSUS (veebikursus)	2

(2) Koolil on õigus vajadusel teha valikkursuste nimekirjas muudatusi ühe õa lõikes.

(3) Valikkursuse koolimuusikal saavad õpilased valida 2020/2021. õa ja 2021/2022. õa.

(4) Pärnu linna kui õpikeskuse (PÕK) rakendamine valikkursuste valimise puhul:

- 1) Õpilane saab üle kanda valikkursuse (1 kursus = 35 tundi) kuni 2 kursust ühe õa kohta (nt kunstikool, muusikakool, spordikool/klubi, kooli segakoor, kooli rahvatants jt).
- 2) Õpilane esitab vähemalt üks kord õa jooksul, hiljemalt 31. maiks, õppealajuhatajale (juhendaja/treeneri/kooli/klubi) vabas vormis tõendi kursuse läbimise kohta ning klassijuhataja kannab kursuse õpilasraamatusse.
- 3) Põhiõppekavas olevatele õppeainetele PÕK kursuste ülekandmine ei rakendu.

(5) Õpilane registreerub järgmise õa kursustele märtsikuu jooksul. Valikut pärast muuta ei saa. G1. klassi õpilased teevad kursuste valiku siis, kui nad toovad kooli sisseastumisavalduse.

(6) Kursuse suurus on minimaalselt 20 õpilast, maksimaalselt 32 õpilast, v a majandusõpe, teaduskoolikursus, projektitöö.

2.5. ÜLEMINEKU TINGIMUSED KITSALT MATEMAATIKALT LAIALE MATEMAATIKALE JA LAIA MATEMAATIKA JÄRGI ÕPPINUD ÕPILASTEL KITSALE MATEMAATIKALE

Pärnu Ühisgümnaasiumis õpetatakse matemaatikat viis tundi nädalas. Neile, kes alustasid õpinguid alates 2021/2022. õa-st on G3. klassis 6 tundi nädalas. Kooliastme lõpus valib õpilane laia või kitsa matemaatika eksami oma äranägemise ja vajaduste järgi.

2.6. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPE KORRALDUS

(1) Andekate õpilaste juhendamine. Ettevalmistamine olümpiaadideks, konkurssideks ja võistlusteks toimub individuaalselt või rühmades. Andekate ja võimekate õpilaste arengu toetamiseks suunatakse õpilasi TÜ teaduskooli, mis korraldab erinevaid kursuseid eri ainetes. Õpilane, kes edukalt on osalenud olümpiaadil, konkursil või võistlusel, vabastatakse selle õppeaine arvestusest.

- (2) Vajadusel koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, kui selle aluseks on arstitõend ning õpilase ja lapsevanema avaldus. Kooli psühholoog nõustab vajadusel õpilasi eraldi, kuid teeb tööd ka klassikollektiivi ja õpetajatega. Vajadusel tehakse koostööd Pärnu Õppenõustamiskeskusega.
- (3) Vajadusel koostatakse individuaalne õppekava ka tegevusportlastele.

2.7. ÕPPEAINETE VAHELISE LÕIMINGU PÕHIMÕTTED

- (1) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus õpetaja töökava ja kooli üldtööplaani tasandil.
- (2) Lõimingu mõte avaldub selles, et ühel või teisel moel teostatakse eraldi seisvaid õpetatavaid teadmisi ja oskusi ning asetades need reaalse elu konteksti aidatakse õpilastel neid mõtestada ning seostada üheks tervikuks.
- (3) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisest projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õpikeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.
- (4) Lõiming on tegevus, mis eeldab suhtlemist ja arutelu ning toimub peamiselt õpetaja vahetul juhendamisel. Lisaks vahenduspedagoogikale on õppetegevuses oluline õpilase aktiivsus ja motiveeritus. Õpetajatepoolse lõimingu kaudu pakutakse õpilastele motiveeritud õppimist, seostades teadmisi õpilase huvidest lähtuvalt ning soodustades sellega õpilase aktiivsust. Lõimingu kaudu vähendatakse päheõppimist ja soodustakse leidmist, lahendamist ja oma lahenduste põhjendamist. Lõimingu kaudu püüeldakse selle poole, et teadmisi omandataks kriitiliselt ja läbi mõeldes ning seostades reaalse eluga. Lõimingu kaudu muutub õppimine tähenduslikumaks ja tulemuslikumaks. Seda soodustavad suhtlemine ja arutelud. Õppetegevus on õpetajal kavandatud õpilasekesksena, arvestades õpilase ealisi iseärasusi, eelnevaid teadmisi ja kogemusi ning õpilasele antakse valikuvõimalusi ning pühendatakse aega arutelule.
- (5) Õppetegevuses aidatakse teadmisi konstrueerida tähenduslikus kontekstis. Selle saavutamiseks kasutatakse probleemõpet, mis julgustab õpilasi uurima võimalusi, välja mõtleva alternatiivseid lahendusi, tegema koostööd teiste õpilastega, välja pakkuma ideid ja hüpoteese ning lõpuks välja pakkuma parima lahenduse, milleni nad on jõudnud. Lõiming võimaldab püüelda selle poole, kus õpilased areneksid aktiivseteks ennastjuhtivateks õppijateks, kes konstrueerivad oma teadmisi varasematele teadmistele tuginedes ning õppimise käigus omandatud kogemuste põhjal ja seostatuna.
- (6) Koolis püüeldakse selle poole, et õpilasel tekiks suutlikkus ühe õppeaine teadmisi ja oskusi teise õppeainesse üle kanda, ning tekiks suutlikkus koolis õpitut seostada ka argielu teadmise ja oskusega. Õpilase sisemine lõiming annab võimaluse luua seoseid, näha analoogiaid ja paralleele, aga ka erinevusi ja vastuolusid, seostada omavahel põhimõisteid ning märgata mitmesuguseid, ka ebatavalisi seoseid. Lõiming võimaldab saada alternatiivseid võimalusi mõtlemise korrastamiseks ja struktureerimiseks ning selle kaudu jõuda uute teadmiste ja tähenduslike seosteni.
- (7) Õpilase välist lõimingut käsitletakse kui õppekava õppetegevuse kavandamise, läbiviimise protsessi. Lõiming on õpetajate teadlik katse seostada erinevaid teadmisi ja oskusi ning õppemeetodeid omavahel nii, et saavutada õppekava ja õpetuse terviklikkus. Õpetuse

terviklikkuse saavutamise kaudu püüeldakse selle poole, et toetada parimal moel õpilase sisemise lõimingu tekkimist ning üldpädevuste kujunemist.

- (8) Lõimingu õnnestumiseks on oluline õpetajate koostöö. Selleks on koolis loodud võimalused õpetajate omavaheliseks tihedaks koostööks ning samuti toetatakse õpetajate professionaalset arengut. Õpetajate omavahelist koostööd koordineeritakse õppetoolide kaudu.
- (9) Lõimingu viisi valik on õpetajale vaba. Viisi valik sõltub sellest, mida tahetakse lõimimisega saavutada: kas luua seoseid üksikute õpitulemuste vahel, ainevaldkondade sees ja ainevaldkondade vahel või soovitakse lõiminguga saavutada kooliastme, üld- või valdkonnapädevusi. Õpetajal on kasutada järgmised lõiminguviisid: ainetevahelised seosed, ajaline kooskõla, ainete kombineerimine, teemakeskne ehk multidistsiplinaarne lõiming, interdistsiplinaarne valdkonnasisene või interdistsiplinaarne valdkondadevaheline lõiming. Lõiming kajastub õpetaja töökavas kirjeldatuna õppetegevusena.

2.8. ÕPILASUURIMUSE VÕI PRAKTILISE TÖÖ KORRALDUS

- (1) Vastavalt haridus- ja teadusministri 12. oktoobri 2011. a määrusele nr 62 „Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ning hindamise tingimused ja kord“ on õpilasuurimuse ja praktilise töö eesmärgiks õpilase loova eneseväljenduse, koostöö ja iseseisvalt töötamise oskuse arendamine ning järgmiste oskuste omandamine.
  - 1) Uuritava probleemi või loodava praktilise töö kohta taustinformatsiooni ja andmete kogumise ja analüüsimise oskus.
  - 2) Teoreetiliste teadmiste praktilise rakendamise oskus.
  - 3) Töö eesmärgi ja probleemile vastavate uurimisküsimuste sõnastamise ning sobiva meetodi ja analüüsivahendite valimise ja rakendamise oskus.
  - 4) Tegevuse ajalise kavandamise ja kavandatu järgimise oskus.
  - 5) Teadusteksti koostamise (eelkõige õpilasuurimuse puhul) oskus.
  - 6) Oma tegevuse ja töö analüüsimise oskus.
  - 7) Töö korrektse vormistamise oskus.
  - 8) Kokkuvõtte ja resümee koostamise oskus.
  - 9) Töö kaitsmise oskus.
- (2) Õpilasuurimusi ja praktilisi töid saab ette valmistada kõikides „Gümnaasiumi riiklikus õppekavas“ esitatud teemavaldkondades.
- (3) Õpilasuurimuse ja praktilise töö protsessi eest vastutab õppealajuhataja. Direktori käskkirjaga moodustatakse õpilasuurimuse ja praktilise töö kaitsmise komisjon ning komisjonil on esimees.
- (4) Õpilasuurimuse või praktilise töö juhendaja on kooli töötaja. Juhul kui õpilasuurimuse või praktilise töö juhendamiseks on vaja lisaks juhendajale abiks veel mõnda asjatundjat, siis võib õpilasuurimusel või praktilisel tööl olla mitu juhendajat/konsultanti. Koolivälise juhendaja puhul on vajalik ka koolisisese juhendaja olemasolu.
- (5) Õpilasuurimus või praktiline töö tuleb teha ja vormistada vastavalt Pärnu Ühisgümnaasiumi aastatööde koostamise ja vormistamise juhendile.

2.9. ERI ÕPPEKEELTE KASUTAMINE

- (1) Vastavalt kooli põhikirjale on õppekeeleks eesti keel.
- (2) Õppekeelest erinevat keelt kasutatakse keeleõppe lõimimiseks ainete kaudu. Ainete õppe eesmärgiks ei ole keeleoskuse omandamine. Koolis püüeldakse sinnapoole, et õpilased nii kirjalikus kui ka suulisel suhtluses (sh info vastuvõtmisel) kasutaksid aine või kursuse õppekeelt.
- (3) Muukeelsetele õpilastele pakutakse eesti keeles tugiõpet.

3. ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMISEKS JA ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED

3.1. RIIKLIKES ÕPPEKAVADES MÄÄRATLETUD ÜLD- JA VALDKONNAPÄDEVUSTE KUJUNDAMINE

- (1) Aineülestest pädevuste kaudu, milleks on üld- ja valdkonnapädevused, taotletakse õpilasel riiklikes õppekavades kirjeldatud suutlikkuste (suutlikkus teatud tegevusalal või valdkonnas tulemuslikult toimida) kujunemist. Vastav suutlikkus on kujunenud, kui seda on tõendatud.
- (2) Riiklikes õppekavades määratletud üldpädevusi on kaheksa: kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus, ettevõtlikkuspädevus ja digipädevus.
- (3) Üld- ja valdkonnapädevused, kujunevad kõigi õppeainete kaudu. Üldpädevuste kujundamine toimub peamiselt meetodite valiku kaudu ning ainevaldkonna kirjeldustes esitatud viisil. Valdkonnapädevused realiseeruvad õpitulemuste saavutamisel. Õpitulemuste saavutamine ning meetodite valik vastavalt õpitulemustele on detailsemalt kirjeldatud õpetaja töökavas.
- (4) Kooli kogu tegevus on korraldatud üldpädevuste kontekstis, sh õpetuse kavandamine, mõtestamine, läbiviimine ja tagasisidestamine. Ka õppetunnivälises tegevuses on peidus õppimisvõimalused ning üldpädevused aitavad paigutada koolis tehtavad tegevused laiemasse konteksti. Näiteks on kooli üritused nii kavandatud ja läbi viidud, et nad lähtuvad alati üldpädevustest. Kuna üldpädevuste omandamine on efektiivsem kontsentreeritult ja reflekteeritult ning koos võimalusega kinnistada ja harjutada, siis ei panustata koolis mitte ühekordsetele üritustele, vaid traditsioonilistele üritustele. Kooli üritusi ei kavandata mitte üksikult ja iseenesest, vaid üldpädevuste kujundamise osana.
- (5) Üldpädevustest lähtuvalt on nii aineõpetus kui õppetunniväline tegevus sihipäraselt läbi mõeldud. Üldpädevused realiseeruvad kogu koolipere tegevuse ning õppekeskkonna kujundamise kaudu.
- (6) Üldpädevused suunavad ka koolipere valmisolekut reageerida sihipäraselt erinevates olukordades nii õppetöö ajal kui ka õppekavaväliselt. Näiteks võimaldab adekvaatne ja üldpädevustest lähtuv koolitöötajate käitumine õppida õpetajate eeskujust seda, kuidas tuleks täiskasvanute maailmas reageerida situatsioonile, kui kellegi väljaütlemised on solvavad või provokatiivsed. Õpetajate käitumine on õpilastele eeskujuks.

3.2. RÕHUASETUSED KOOLITÖÖTAJATE TEGEVUSTES, MIS ON SUUNATUD ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMISELE JA ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISELE

- (1) **Kultuuri- ja väärtuspädevuse** kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:
  - alusväärtused on iga päev kõigile kättesaadavad, neid järgitakse tegevuste kavandamisel ning erinevaid töövorme kasutades arutatakse õpilastega alusväärtuste üle;
  - õpetajad arutavad tundides õpilastele eakohaselt päevakajalisi sündmusi või ühiskonnas ja maailmas esiplaanil olevaid aktuaalseid küsimusi; arutelusid läbi viies käsitleb õpetaja mingi sündmuse, nähtuse või seisukoha erinevaid tahke, demonstreerides järgmist mõtteviisi: igal nähtusel on mitu põhjendust, igal sündmusel on vähemalt mitu tõlgendust, igal seisukohal on vähemalt üks vastandseisukoht;
  - koolis keskendutakse teiste loomingu väärtustamisele eelkõige õpilaste suutlikkuse kujundamise kaudu vältida plagiaati kirjalike tööde koostamisel; kõik õpetajad jälgivad korrektse viitamissüsteemi kasutamist kirjalikes töödes;

- koolis kujundatakse õpilaste ilumeelt ühelt poolt koolis valitseva esteetilise õppekeskkonna kaudu, teisalt järgitakse põhimõtet: esitatavad kirjalikud tööd peavad alati olema korrektselt ja esteetiliselt vormistatud.
- (2) **Sotsiaalse ja kodanikupädevuse** kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:
- vastutustunde kujundamine toimub koolis eelkõige kokkulepete sõlmimise ja kokkulepetest kinnipidamise jälgimise teel; kokkulepete saavutamine tähendab osapoolte ärakuulamist ja teineteisega arvestamist (selle mõistmist, kas kokkulepet on võimalik täita) ning kõigi osapoolte kokkuleppega nõustumist; oluline roll on selle juures õpetajatel asjakohases suhtlemises ja kannatlikkusel asju läbi rääkida ning järjekindluses kokkulepetest kinnipidamist jälgida;
  - demokraatliku mõtteviisi kujundamine õpilastes toimub igapäevase õppe- ja kasvatusprotsessi korralduse kaudu; õppeprotsessi kavandamine on avalik, st õpilased peavad kursuse alguses teadma, mida õpitakse, millised on oodatavad õpitulemused, kuidas toimub hindamine ning millised on hindamiskriteeriumid. Kõik muutused õppeprotsessi käigus arutatakse õpilastega läbi. Välistatud on ootamatud kokkuvõtvad hindamised;
  - õpilasi käsitletakse õppeprotsessis partneritena, õpetajad võtavad kursuse õppeteema lõpus neilt tagasisidet õppeprotsessi läbiviimise kohta;
  - kehtestatud reeglite järgimisel näitavad õpetajad õpilastele ise eeskuju.; õpilastelt ei nõuta nende reeglite täitmist, mida õpetaja ise ei täida;
  - eraldi tähelepanu pööratakse kõikides õppeainetes õpilaste koostööoskuste arendamisel meeskonnas töötamisel.
- (3) **Enesemääratluspädevuse** kujundamisel keskendutakse järgmisele aspektile:
- õpilastega läbiviidavad arenguveestlused põhinevad õpilaste eneseanalüüsil.
- (4) **Õpipädevuse** kujundamisel keskendutakse järgmisele aspektile:
- õpiraskuste esinemisel koostatakse õpilasele esmase õpiabimeetmena õpilase ja õpetaja koostöös õppenõustaja abiga individuaalne arenguplaan raskustest ülesaamiseks.
- (5) **Suhtluspädevuse** kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:
- eraldi tähelepanu pööratakse õpilaste esinemisalase pädevuse kujunemisele;
  - õpilastel kujundatakse oskused anda kaasõpilastele konstruktiivset kirjalikku ja suulist tagasisidet. Tagasiside andmine mille käigus järgitakse konstruktiivse tagasiside andmise reegleid, toimub õpetaja juhendamisel.
- (6) **Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse** kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:
- kõikides ainetes pööratakse tähelepanu matemaatiliste esitusviiside (näiteks diagrammid) kasutamisele oma aines; eraldi pööravad kõik õpetajad tähelepanu oma aine ja õpilaste vanusest tulenevalt statistiliste andmetöötluse erinevatele meetoditele;
  - kõikides ainetes pööratakse tähelepanu õppeaines sisemiste seoste nägemisele ja esiletoomisele.
- (7) **Ettevõtlikkuspädevuse** kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:
- tundides kasutatakse kogemusõppel põhinevaid aktiivõppe meetodeid, mis võimaldavad simuleeritud olukordades ennast proovile panna ja õpitud teadmisi ja oskusi rakendada;
  - õppeprotsessis kavandatakse ühe aine piires (kui ka õppeainete vahel) projektipõhiseid õppemeetodeid, kus õpilased peavad meeskonnana saavutama tulemused;
  - tunnivälised üritused kavandatakse projektipõhisena, sinna kaasatakse õpilased ning seal järgitakse kõiki projektijuhtimise reegleid.
- (8) **Digipädevuse** kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:
- ainetundides kasutatakse nüüdisaegseid tehnoloogilisi lahendusi nii õpetaja kui ka õpilaste poolt;
  - tundides suunatakse õpilasi kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat eluliste probleemide lahendamiseks ning õppimise ja töö tõhustamiseks;
  - püüeldakse selle poole, et on saavutatud kõigi õpilaste valmisolek IKT kasutamiseks igapäevaelus, õpingutes ja töös.

4. HINDAMISE JA GÜMNAASIUMI LÕPETAMISE KORRALDUS

4.1. ÕPILASE HINDAMINE

- (1) Koolis järgitakse õpilase hindamisel „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 29 sätestatud ning juhendatakse „Gümnaasiumi riiklikust õppekavast“ § 15–§ 18.
- (2) Hindamise eesmärk:
  - 1) toetada õpilase arengut;
  - 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
  - 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
  - 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
  - 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
  - 6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
- (3) Hindamisest teavitamine on sätestatud kooli kodukorras.

4.2. TEADMISTE JA OSKUSTE HINDAMINE KUI KOKKUVÕTVATE HINNETE ALUS

- (1) Õpilase (ainealaseid) teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas (õppekavas) toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse vastavalt koolisisesele hindamissüsteemile vastavate numbriliste hinnetega.

4.3. KOKKUVÕTTEV HINDAMINE

- (1) Õpilase õpitulemusi õppeaines hinnatakse kokkuvõtvalt kursusehinnetega viie palli süsteemis ning kursusehinnete alusel kooliastmehinnetega viie palli süsteemis.
- (2) Kõik puudulikud kursusehinded kuuluvad järelevastamisele pikendatud õppetöö jooksul hiljemalt 22. juuniks, erandjuhul 31. augustiks. Pärast puuduliku kursusehinde saamist arutatakse tugimeetmete otstarbekust ja õpilase õpitulemust õppekomisjonis.

4.4. HINDAMISE KORRALDUS ÕPILASUURIMUSE HINDAMISEL

- (1) Hindamisel lähtutakse vastavatest gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa sätetest.
- (2) Hinnatakse järgmisi valdkondi:
  - 1) sisu, st töö vastavust teemale, seatud eesmärkide saavutamist, meetodite valikut ja rakendatust;
  - 2) vormi, sh referatiivse ja uurimusliku osa tasakaalu, töö liigendatust, vormistamisnõuete täitmist, tööd allikatega ning keelelist korrektsust ja eneseväljendusoskust;
  - 3) loovtöö ja projekti puhul originaalsust ja teostust;
  - 4) protsessi, sh planeerimist, tähtaegadest kinnipidamist ja kontakti juhendajaga;
  - 5) avalikku esinemist ehk kaitsmist.
- (3) Õpilasuurimuse ja praktilise töö hindamisel kasutatakse väljundipõhist hindamist arvestades hindamiskriteeriumidega. Hindamiskriteeriumid on esitatud Pärnu Ühisgümnaasiumi aastatööde juhendis.
- (4) Vastavalt „Gümnaasiumi riikliku õppekava“ lisa 12 punkti 1.6 kohaselt on koolis koostatud õpilastele uurimistöde juhend, milles antakse ülevaade uurimistöö olemusest ja struktuurist,

fikseeritakse uurimistöö vormistamise, viitamise ja hindamise täpsed nõuded ning juhendaja ja retsensendi roll. Dokumendi pealkiri on „Pärnu Ühisgümnaasiumi aastatööde koostamise ja vormistamise juhend“.

4.5. KASUTATAV HINDESÜSTEEM JA HINNETE VIIE PALLI TEISENDAMISE PÕHIMÕTTED

- (1) Õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi hinnatakse viie palli süsteemis, mille puhul hinne „5” on „väga hea”, „4” – „hea”, „3” – „rahuldav”, „2” – „puudulik” ja „1” – „nõrk”.
- (2) Hindamisel viie palli süsteemis:
  - 1) hindegga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
  - 2) hindegga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
  - 3) hindegga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
  - 4) hindegga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
  - 5) hindegga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda õpilasel oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus, ning töid, mille tegemisel on õpilane kasutanud mitte ettenähtud kõrvalist abi. Mitte ettenähtud kõrvalise abiga või mahakirjutatud tööd uuesti vastata ei saa;
  - 6) hindegga „0” ehk „olematu” hinnatakse tegemata ja esitamata töid ning sooritamata kursusi, perioode (õpilane ei ole ilmunud ühelegi arvestuslikule tööle ega järelevastamisele).
- (3) Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegga „4” 75–89%, hindegga „3” 50–74%, hindegga „2” 20–49% ning hindegga „1” 1–19%.
- (4) Jooksvaid sooritusi võib hinnata ka järgmisel skaalal:
  - hinne „5” – suurepärase (90%–100%)
  - hinne „5-” – väga hea (85%–89%)
  - hinne „4” – hea (75%–84%)
  - hinne „4-” – keskpärane (70–74%)
  - hinne „3” – rahuldav (50–69%)
  - hinne „3-” – kasin (45–49%)
  - hinne „2” – puudulik (20–44%)
  - hinne „1” – nõrk (1–19%) (kõrvalise abiga tehtud või mahakirjutatud töö);
  - hinne „0” – olematu (0%) (esitamata või tegemata töö).

4.6. TULEMUSE HINDAMINE HINDEGA „NÕRK“, KUI HINDAMISEL TUVASTATAKSE KÕRVALISE ABI KASUTAMINE VÕI MAHAKIRJUTAMINE

- (1) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk“.
- (2) Kui tuvastatakse, et uurimistöö on plagiaat, hinnatakse töö hindegaga „1“. Uuestitegemisele töö ei kuulu.

4.7. JÄRELEVASTAMISTE JA JÄRELTÖÖDE SOORITAMISE KORD

- (1) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik“, „nõrk“ või „olematu“, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.
- (2) Õpilasel on võimalus sooritada järeltöö või vastata järele 10 õppepäeva jooksul pärast seda, kui õpetaja on teda hindest teavitanud. Hinnet parandada või järele vastata on üldjuhul võimalik vaid üks kord. Mitte ettenähtud kõrvalise abiga või mahakirjutatud tööd uuesti vastata ei saa.
- (3) Kursusehindeid saab parandada erandjuhul alles õa lõpus kuni 22. juunini, erandkorras kuni 31. augustini. 12. klasside õpilased peavad kõik järeltööd sooritama hiljemalt 8. juuniks.

4.8. HINNETE JA HINNANGUTE VAIDLUSTAMISE KORD

- (1) Hinnete ja hinnangute vaidlustamine ning vaidemenetlus toimub „Haldusmenetluse seaduses“ § 71–§ 87 sätestatud kohaselt.

4.9. GÜMNAASIUMI LÕPETAMISE KORRALDUS

- (1) Gümnaasiumi lõpetamine toimub „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 31 ning „Gümnaasiumi riiklikus õppekavas“ § 18 ja § 22 sätestatud tingimustel ja korras.
- (2) Kooli lõpetamiseks peab õpilane kaitsma aastatöö, sooritama kolm riigieksamit ning ühe koolieksami vabalt valitud aines.

5. PUUDUMISTE PÕHJENDAMISE JA ARVESTAMISE KORD NING MEETMED PUUDUMISTE VÄHENDAMISEKS

1. Õpilane on kohustatud puudumise põhjusest klassijuhatajat teavitama puudumise esimesel päeval.
2. Klassijuhataja märgib põhjendatud puudumise tähega „V“ või „H“.
3. Kui õpilane puudumist ei põhjenda, loetakse puudumine põhjuseta puudumiseks ja sellisel juhul ei ole aineõpetajal kohustust õpilasele konsultatsioone pakkuda.

6. ÕPILASTE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE NING KARJÄÄRIÕPPE, SH KARJÄÄRIINFO JA -NÕUSTAMISE KORRALDAMINE

6.1. ÕPILASTE TEAVITAMINE JA NÕUSTAMINE

- (1) Gümnaasiumis on õpilasel võimalus saada õppekorralduse kohta infot ja nõuandeid õpetajatelt ja klassijuhatajalt.
- (2) Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks iga kursuse alguses.
- (3) Õpilasel on õigus teada juba kursuse alguses, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamiskriteeriumid.
- (4) Õpetaja teeb hinded teatavaks e-kooli kaudu.
- (5) Kooli hindamisjuhendi avalikustab kool avaliku teabe seaduse alusel kooli kodulehel.
- (6) Õpiprobleemide korral saab õpilane abi kooli õppenõustajalt ja/või Õppenõustamiskeskusest.
- (7) Psühholoogiliste probleemide korral saab õpilane abi Pärnu Õppenõustamiskeskusest.
- (8) Koolis on korraldatud õpilaste teavitamine edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest ning on tagatud karjääriteenuste (karjääriõpetus, -info või -nõustamine) kättesaadavus.

6.2. KARJÄÄRITEENUSTE KORRALDUS PÄRNU ÜHISGÜMNAASIUMIS

- (1) Karjääriteenuse osutamist koolis aitavad vahendada kooli huvijuht ja õppenõustaja. Karjääriteenust osutatakse koostöös Pärnu Õppenõustamiskeskuse, Rajaleidja keskuse ja Pärnumaa Töötukassa osakonnaga.

Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu:

- suuna või valikainete valikul,
  - oma tuleviku ja karjääri planeerimisel,
  - kui õpilane kahtleb oma valitud suuna sobivuses,
  - oma õpingute ühildamisel töö või õppekavavälise tegevusega,
  - õppekavavälise tegevuse või õppimise otsimise kohta,
  - eneseanalüüsi koostamisel,
  - vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks.
- (2) Tulenevalt huvijuhi pädevusest, vastavalt Vabariigi Valitsuse 22.11.2000. a määrusele „Õpetajate koolituse raamnõuded“ § 24 on huvijuht abiks õpilastele, et:
    - 1) toetada nende osalemist erinevates noorteprojektides ja -programmides ning rahvusvahelises suhtluses;
    - 2) olla õpilase usaldus- ja kontaktisikuks suhetes täiskasvanute maailmaga;
    - 3) vahendada õpilastele vajalikku informatsiooni vabaajategevuse ja kutsesuunitluse alal;
    - 4) toetada õpilasi eluaegse õppe põhimõtte väärtustamisel.
  - (3) Karjääriteenustuse hulka kuulub ka karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamise ning kataloogide tutvustamine õppeasutuste kohta, kus on võimalik jätkata õpinguid peale põhikooli või gümnaasiumi või kus saab õppida õppekavaväliselt. Karjääriplaneerimist toetab – www.rajaleidja.ee
  - (4) Nõustamiseks tuleb eelnevalt aeg kokku leppida huvijuhi, õppenõustaja või klassijuhataja kaudu.
  - (5) Kõikidele G3. klassi õpilastele osutatakse individuaalset karjäärinõustamist, mida viivad koolis läbi rajaleidja spetsialistid.

- (6) Karjääriteenuste osutamiseks tehakse koostööd Pärnumaa Rajaleidja keskuse ja Pärnumaa Töötukassa spetsialistidega, kellega koostöös viiakse koolis läbi loenguid, karjäärikonverentse- ja -loenguid, töötube, grupi- ja individuaalset nõustamist.

7. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

- (1) Õpetaja lähtub oma töös õppekava eesmärkidest. Õppeprotsess on üles ehitatud väljundipõhiselt.
- (2) Väljundipõhise õppe kõrgeim õpiväljund on omandatud üldpädevused. Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu, mis toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist ning mille saavutamist kavandatakse õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.
- (3) Üldpädevuste kujundamiseks teevad õpetajad koostööd tunnivälise ja väljaspool kooli läbiviidava õppe korraldamiseks (õppekäigud, projektid jms).
- (4) Tunni- ja koolivälised tegevused kavandatakse kooli üldtööplaanis. Kooli üldtööplaanis kantud tegevused on kõik kooli õppekava osad, mille kaudu kujundatakse õpilastel erinevaid pädevusi. Aineõpetaja aitab kaasa eesmärgistatud tunnivälise ühistegevuse tulemuslikkuse saavutamisele.
- (5) Õpetajate koostööd aitavad koordineerida õppetoolide juhatajad.
- (6) Õpetajale on jäetud professionaalne vabadus õppetegevuse korraldamiseks ja teemade käsitlemisel õpilaste vajadusi arvestades. Õpetajal on õigus teha valikuid õppesisus arvestusega, et taotletavad õpitulemused oleksid saavutatud ning üldpädevused ja valdkonnapädevused kujundatud, lähtudes õpilaste varasematest teadmistest ja oskustest.
- (7) Õpetajal tuleb töö planeerimisel läbi mõelda, kuidas ta lõimingu, üldpädevuste ja läbivate teemade rakendamise võimalusi kasutab. Õpetaja ei ole igas aines igas tunnis kohustatud rakendama korraga kõiki eelpool nimetatud komponente.
- (8) Õpetaja peab olema õppeprotsessi läbiviimise läbi mõelnud ja kavandanud. Õpetajal tuleb enda töö kavandada kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Planeerimise vorm on jäetud õpetajale vabaks.
- (9) Õpetaja töö planeerimise vorm on kõigile asjast huvitatutele, sh. õpilastele kättesaadav uue kursuse esimesest päevast. Oma töö planeerimise kavas peab õpetaja kajastama õppeaine/kursuse nimetust, õpetaja nime, õpetatavat klassi, kava koostamise perioodi, taotletavaid õpitulemusi, kokkuvõtvat hindamist ehk õpitulemuste hindamise meetodeid ja hindamiskriteeriume, peamisi õppetegevusi kavandatud õpitulemuste saavutamiseks, vajalikke õppematerjale ja -vahendeid ja peamisi põhimõtteid või läbivaid tegevusi üldpädevuste kujundamisel, läbivate teemade käsitlemisel või lõimingu teostamisel.
- (10) Õpetaja peab oma töö planeerimise põhimõtete väljatöötamisel arvestama sellega, et õpilasel on õigus teada juba kursuse alguses, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamiskriteeriumid.
- (11) Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut ning vajaduse korral kohandavad õpet õpilase vajaduste kohaselt.

8. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

8.1. KOOLI ÕPPEKAVA MUUTMISE ALGATAMINE

- (1) Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub algatustaotluse alusel, mis tuleb esitada kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega. Kooli õppekava uuendamist ja täiendamist võib taotleda iga asjast huvitatud isik.

- (2) Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, siis algatab kooli põhimääruse muutmise kooli direktor.

8.2. KOOLI ÕPPEKAVA MUUDATUSTE ETTEVALMISTAMINE

- (1) Kui esitatud taotlus on asjakohane, siis kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes otsustab õppekava uuendamise või täiendamise vajaduse ning positiivse otsuse korral valmistab ette kooli õppekava muudatused.
- (2) Kooli õppekava muudatused tuleb töörühmal ette valmistada kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõuna. Kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu peab olema kooskõlas kehtiva õigusega.

8.3 KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE VÕI TÄIENDAMISE EELNÕU ESITAMINE ENNE SELLE KEHTESTAMIST ARVAMUSE SAAMISEKS HOOLEKOGULE, ÕPPENÕUKOGULE, ÕPILASESINDUSELE

- (1) Kooli direktor esitab kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu enne kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Arvamuse küsimisel lähtub kooli direktor „Haldusmenetluse seaduses“ §-st 16.
- (2) Kooli direktor vaatab hoolekogu, õpilasesinduse ja õppenõukogu arvamused läbi. Kui hoolekogu, õpilasesindus või õppenõukogu on leidnud, et kavandatavad õppekava muudatused on vastuolus kehtiva õigusega, siis kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes viib kooli õppekava muudatused vastavusse kehtiva õigusega.

8.4. KOOLI ÕPPEKAVA KEHTESTAMINE

- (1) Tulenevalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 17 lõikest 2 on kooli õppekava kehtestajaks kooli direktor. Kooskõlas „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 71 lõikega 3, toimub kooli õppekava kehtestamine käskkirjaga, mis vastab „Haldusmenetluse seaduses“ sätestatud nõuetele.
- (2) Kui kooli direktor jätab kooli õppekava muudatused kehtestamata, siis algab kooli õppekava uuendamise või täiendamise protsess algusest peale.

8.5. KOOLI ÕPPEKAVA MUUDATUSTE AVALIKUSTAMINE

- (1) Kool avalikustab, tulenevalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 69 lõikes 1 sätestatud nõudest, kooli õppekava koos muudatustega kooli veebilehel ja loob kooli raamatukogus võimalused kooli õppekavaga tutvumiseks.
- (2) Kooli õppekava muudatused esitatakse kooli õppekava terviktekstis, näidates ära õppekava muutused viitega direktori käskkirja numbrile ja kuupäevale, millega õppekava muudeti. Samuti märgitakse muudatuse viite juurde muudatuse jõustumise kuupäev.

8.6. RAKENDUSSÄTTED

Kooli õppekava jõustub 01.10.2015. a.
Muudetud 23.05.2019